this question paper contains 3 printed pages]

JR-06-2023

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCE M.A. (First Year) (External Education) EXAMINATION NOVEMBER/DECEMBER, 2023

HISTORY

Paper-I

[History of Ancient India and Culture (Upto 1000 A.D.)]

(Tuesday, 5-12-2023)

Time: 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

- N.B. := (i) Total number of questions 5.
 - (ii) Each question carries 20 marks.
 - (iii) All questions are compulsory.
 - (i) एकूण प्रश्न संख्या 5.
 - (ii) प्रती प्रश्न गुणसंख्या 20 आहे.
 - (iii) **सर्व** प्रश्न आवश्यक आहेत.
- Write answer of any one question from the following in detail: 20
 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सिवस्तर उत्तर लिहा:
 - (a) Describe the literary sources of ancient Indian History.

 प्राचीन भारताच्या वाङ्मयीन साधनाचे वर्णन करा.
 - (b) Write the salient features of Indus Valley Civilization. सिंधू संस्कृतीची ठळक वैशिष्ट्ये लिहा.

P.T.O.

- 2. Write answer of any one question from the following in detail: 20 खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा:
 - (a) Explain features of stone-age culture. अश्मयुगीन संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - (b) Describe the political and religious life in the period of pre-Vedic culture.

 पूर्व-वैदिक संस्कृतीकालीन राजकीय आणि धार्मिक जीवनाचे वर्णन करा.
- 3. Write answer of any one question from the following in detail: 20 खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा:
 - (a) Elaborate about Jain religion Philosophy. जैन धर्माचे तत्त्वज्ञान विशद करा.
 - (b) Write the characteristics of Gold-era of Guptas.

 गुप्त काळातील सुवर्णयुगाची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 4. Write answer of any one question from the following in detail: 20 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा:
 - (a) Elaborate the administrative system during the Maurya dynasty.

 मौर्यकालीन प्रशासन व्यवस्था स्पष्ट करा.
 - (b) Write the causes of decline of Rajputas. राजपुतांच्या पतनाची कारणे लिहा.

5. Write short notes on any two from the following:

20

- (a) Samarat Ashok
- (b) Bauddha Philosophy
- (c) Social life in Stone Age
- (d) Harshvardhana.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा:

- (अ) सम्राट अशोक
- (ब) बौद्ध तत्त्वज्ञान
- (क) अश्मयुगीन समाज
- (ड) हर्षवर्धनः